

soukromoprávní zájem na vyšetření majetku nebo dluhů (rozh. č. 5030 Sb. n. s.). V souzeném případě se žaloba neopírá o nějakou povinnost žalovaných k udání jmění nebo dluhů podle předpisů občanského práva a proto nezáleží na tom, že testamentární dědic této povinnosti nemá vůči nepominutelnému dědici. Ale žaloba se dovolává toho, že tu jest ještě jiné jmění, které žalovaní zamlčeli a jež součinností žalovaných bylo odňato pozůstalosti. Nepominutelnému dědici nelze tu upříti soukromoprávní zájem na jeho vyšetření, ježto na něm závisí vyměření jeho povinného dílu. Žalovaní poukazují neprávem na to, že žalobce sám při ústním jednání, konaném dne 8. září 1933, předložil soudu seznam jmění, jež podle jeho tvrzení tu bylo ještě v době úmrtí Flory J. Žalobce nikdy neupustil od svého tvrzení, že zůstavitelka měla a musila mítí ještě jiné jmění, zejména peníze, jež obdržela jako kupní cenu za prodané nemovitosti; není tedy správné tvrzení dovolatelů, že žalobce sám doznal, že žádné jmění nebylo zatajeno. Kromě toho však přísluší žaloba podle čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s. i tomu, kdo sice ví, že tu jest jmění, ale jest v nejistotě o jeho osudu (rozh. č. 1027, 11855 Sb. n. s.), nevěda spolehlivě, kam se věci poděly (rozh. č. 3140 Sb. n.). Právě námitka žalovaných, že zůstavitelka na ně převedla vlastnictví k podstatným součástím svého jmění, odůvodňuje závěr nižších soudu, že žalovaní mají vědomost o jeho zamlčení nebo zatajení v pozůstalostním řízení po případě, že universální dědička sama je vědomě a úmyslně neudala.

Čís. 15756.

K otázce důkazního břemene ve sporu, v němž se manželka domáhá na manželovi vrácení peněz ze zápůjčky neplatné pro nedostatek zřízení notářského spisu podle § 1 písm. b) zák. č. 76/1871 ř. z. a žalovaný manžel namítá, že mu manželka dala částku tu na společné živobytí.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv I 854/35.)

Srv. Sb. n. s. č. 8637.

Žalobkyně se na žalovaném manželovi domáhá vrácení zažalované částky pro bezdůvodné obohacení, tvrdíc, že částku tu žalovanému půjčila, že však zápůjčka jest pro nedostatek formy notářského spisu neplatná. Proti žalobě namítl žalovaný, že nešlo o zápůjčku, nýbrž že mu žalobkyně onu částku dala na společné živobytí. **P r v ý s o u d** zamítl žalobu. **O d v o l a c í s o u d** uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Žalobní nárok se opírá o tvrzení, že žalovaný byl bezdůvodně obohacen, a předpokládá tudíž, že žalovaná částka přešla ze jmění žalobkyně do jmění žalovaného, při čemž příjemce buď od prvopočátku

neměl nároku na toto plnění, anebo zanikl právní důvod je podržeti. Dovolateli lze přisvědčiti v tom, že žalobkyně měla soudu prokázati, že byly splněny předpoklady tvrzeného žalobního důvodu. Tomuto požadavku však bylo učiněno zadost, prokázala-li žalobkyně, že dala žalovanému zažalovanou částku jako zápůjčku a že tato smlouva pro nedostatek zřízení notářského spisu podle § 1 písm. b) zákona ze dne 25. července 1871 č. 76 ř. z. nebyla platná. Nedostávalo se tedy žalovanému jako manželu žalobkyninu od prvopočátku platného právního důvodu k nabytí toho, co mu žalobkyně plnila. Namítal-li žalovaný — ovšem teprve při výslechu jako strana, což však soud nesmí pominouti (rozh. č. 11714 Sb. n. s.) —, že mu žalobkyně dala sporné peníze na společné živobytí, chtěl tím patrně uplatniti, že má právní důvod je podržeti. Po této stránce však stíhá důkazní břímě žalovaného a nelze proto odvolacím soudu vytýkati právní mylnost (§ 503 č. 4 c. ř. s.), žádal-li na něm, aby toto tvrzení prokázal. Ale žalovaný neuvedl v první stolici konkrétních skutečností, z nichž by plynulo, že sám beze své viny nebyl s to, aby řádně a slušně manželku vyživoval podle svého jmění (§ 91 obč. zák.), a že žalobkyně onou částkou chtěla dostáti své povinnosti (§ 92 obč. zák.) pomáhati manželovi ve výdělku po případě po dobu jeho nemohoucnosti zabezpečiti náklady společné domácnosti. Opomínil-li však žalovaný skutkově odůvodniti svou námitku v první stolici, nemůže to doháněti v dovolacím řízení. Jest proto schváliti právní názor odvolacího soudu, že žalovaný spornou částku obdržel bez právního důvodu, a ježto také neprokázal, že má právní důvod ji podržeti, nepochybil soud druhé stolice, uznal-li žalobu odůvodněnou.

Čís. 15757.

K výkladu vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n.

Skutečnosti odůvodňující nárok na úlevy jsou skutečnostmi nárok zastavujícími ve smyslu § 35 ex. ř.

Vede-li věřitel na základě pravoplatného odsuzujícího rozsudku proti dlužníkovi, který má nárok na úlevy podle vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n., exekuci v rozsahu přesahujícím meze tohoto nařízení, může se dlužník proti tomu brániti i žalobou podle § 35 ex. ř.

(Rozh. ze dne 21. ledna 1937, Rv I 2904/36.)

Žalobce, jenž jest zemědělcem ve smyslu vládního nařízení č. 250/1935 Sb. z. a n., domáhá se výroku, že exekuce vedená proti němu žalovanou k vydobytí pohledávky jest nepřípustná, poněvadž na pohledávku tu se vztahuje dobrodiní tohoto vládního nařízení. Nižší soudy zamítly žalobu, odvolací soud z těchto důvodů: Jde jen o to, zda žalobce jako rolník může podati žalobu o nepřípustnost exekuce proti němu vedené, hledíc k předpisům vlád. nař. č. 250/1935 Sb. z. a n. Na tuto otázku jest odpověděti záporně. Nehledíc k tomu, že zde není vůbec předpokladů žaloby ve smyslu § 35 ex. ř., jest poukázati